

Olsztyn, 30 września 2019 r.

PS-VI.431.1.59.2019.SM

Pani

Katarzyna Daniłowicz

Kierownik

Placówki Wsparcia Dziennego

w formie opiekuńczej prowadzonej przez

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne

„JAR” w Elblągu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.801.2019 z dnia 29 sierpnia 2019 roku /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Stella Maścianica – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Iwona Czmochowska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej prowadzonej przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „JAR” w Elblągu, z siedzibą pod adresem: ul. Tuwima 4, 82-300 Elbląg.

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 11 września 2019 r. i zakończono w dniu 13 września 2019 r. Zakres kontroli obejmował realizację zadań ustawowych placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz.U. 2015 poz. 1630) – zwanego dalej rozporządzeniem.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. placówka / kontrolowana jednostka / świetlica – co oznacza: Placówkę Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej prowadzonej przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „JAR” w Elblągu,
2. Kierownik – co oznacza: kierownika Placówki Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej prowadzonej przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „JAR” w Elblągu, panią Katarzynę Daniłowicz,
3. wychowawcy – co oznacza: wychowawców zatrudnionych w Placówce,

4. regulamin placówki / regulamin – co oznacza: *Regulamin Placówki Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej prowadzonej przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „JAR” w Elblągu.*

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia jej zakończenia, a fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez kontrolowaną jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Katarzyny Daniłowicz – kierownika Placówki Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej prowadzonej przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „JAR” w Elblągu. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Kierownika oraz rozmowy przeprowadzone z dziećmi.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika placówki pełniły dwie osoby: pani Kamila Cylka – od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. i pani Katarzyna Daniłowicz – od 01.01.2019 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

I. Zasady działania i organizacja placówki

Kontrolowana jednostka jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „JAR” w Elblągu, działającą na podstawie Zezwolenia Prezydenta Miasta Elbląg, Nr 01/PWD/2014 z dnia 07 listopada 2014 roku /**akta kontroli str. 2/**. Z oświadczenia złożonego przez Kierownika wynika, że działa ona od 2007 roku /**akta kontroli str. 3/**. Działalność świetlicy określa *Regulamin Placówki Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej prowadzonej przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „JAR” w Elblągu*, opracowany przez Kierownika /**akta kontroli str. 4-10/**.

Zgodnie z regulaminem celem działalności świetlicy jest:

- pomoc pedagogiczna, działalność wychowawcza i profilaktyczna,
- zapewnienie opieki i bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży w czasie wolnym,
- organizacja czasu wolnego,
- wspieranie w nauce szkolnej, pomoc w odrabianiu prac domowych,
- rozwój zainteresowań (warsztaty twórcze, zajęcia sportowe),
- współpraca ze środowiskiem rodzinnym oraz szkolnym dziecka,
- wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,
- współpraca z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym, działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Świetlica w ciągu roku szkolnego działała od poniedziałku do piątku, przy czym od poniedziałku do czwartku otwarta była w godzinach od 15.00 do 18.00, natomiast w piątek w godzinach od 12.00 do 15.00. W okresie wakacji letnich i ferii zimowych funkcjonowała w godzinach od 9.00 do 14.00. Do placówki przyjmowano dzieci w wieku od 6 do ukończenia 14 roku życia, a ich uczestnictwo w zajęciach było bezpłatne. Pobyt w świetlicy był dobrowolny, dotychczas nie było przypadku skierowania dziecka do placówki przez sąd. Zgodnie z regulaminem świetlica działała na obszarze miasta i gminy Elbląg, szczególną troską otaczając dzieci z osiedla „Nad Jarem”. Do świetlicy uczęszczały dzieci zamieszkujące przeważnie w jej pobliżu, które rekrutowano głównie na prośbę rodziców i z inicjatywy własnej. Informacje o potrzebie objęcia wsparciem placówki dzieci z trudnych środowisk Kierownik uzyskiwał także ze Spółdzielni Mieszkaniowej „Nad Jarem” w Elblągu, z którą prowadził ścisłą współpracę. Sporadycznie zdarzało się, że dzieci kierowane były do placówki przez pedagoga bądź psychologa pobliskiej szkoły podstawowej.

Kierownik poinformowała, że działalność świetlicy, w okresie objętym kontrolą, wspierana była przez dwóch wolontariuszy.

II. Zatrudnienie i kwalifikacje

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika placówki pełniły łącznie dwie osoby, natomiast na stanowisku wychowawcy zatrudnionych było łącznie pięć osób (w dacie kontroli zatrudniano trzech wychowawców) **/akta kontroli str. 18-19/**. Na podstawie analizy dokumentacji osobowej pracowników ustalono, że zarówno osoby zatrudnione na stanowisku kierownika jak i na stanowisku wychowawcy posiadały kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w art. 25 ust 2 oraz art. 26 ust 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Akta osobowe zawierały ponadto oświadczenia ww. osób potwierdzające, że spełniały one także wymogi określone w art. 26 ust. 2 tj.:

- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest i nie była im zawieszona,
- nie ciąży na nich obowiązek alimentacyjny wynikający z tytułu egzekucyjnego,
- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

III. Dokumentacja

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzaj dokumentacji prowadzonej w placówce oraz sposób jej prowadzenia winien określać regulamin organizacyjny. W regulaminie wskazano, że w placówce prowadzona jest następująca dokumentacja:

- *lista dzieci uczestniczących w zajęciach,*
- *dziennik zajęć,*
- *kronika świetlicy,*
- *plan działalności rocznej świetlicy /akta kontroli str. 20-26/.*

Wychowawcy prowadzili *dzienniki zajęć* oraz *kronikę świetlicy*, za prowadzenie pozostałej dokumentacji odpowiedzialny był Kierownik. Na podstawie analizy dokumentacji przedłożonej zespołowi inspektorów stwierdzono, że w kontrolowanej jednostce prowadzono także dokumentację indywidualną dziecka, niewymienioną w regulaminie tj.:

- *kartę uczestnika,*
- *indywidualny program pracy z dzieckiem* (w przypadku dzieci tego wymagających).

Kierownik, w trakcie trwania czynności kontrolnych, dokonał stosownych zmian w zapisach regulaminu, uwzględniając w nim całokształt prowadzonej dokumentacji, w związku z czym odstąpiono od wydania zaleceń w tym zakresie **/akta kontroli str. 11-17/**.

Zgodnie z regulaminem w przypadku, gdy w świetlicy zatrudniano specjalistów/terapeutów prowadzili oni dokumentację dostosowaną do potrzeb, której formę i zakres określał kierownik, np. w przypadku zajęć socjoterapeutycznych tworzone plan pracy i program profilaktyczny **/akta kontroli str. 27-34/**.

Ustalono, że w *dzienniku zajęć* znajdowała się *lista dzieci uczestniczących w zajęciach*. Odnotowywano w nim także obecność dziecka na zajęciach oraz czas trwania zajęć, tematykę prowadzonych zajęć oraz podpisy osób je prowadzących **/akta kontroli str. 35-61/**.

W *karcie uczestnika* znajdowały się podstawowe informacje dotyczące dziecka oraz jego rodziców/opiekunów **/akta kontroli str. 62-67/**. W *indywidualnym programie pracy z dzieckiem*, tworzonym w przypadku dziecka tego wymagającego, wskazywano informacje

dotyczące jego funkcjonowania społecznego, rozwoju fizycznego, stanu zdrowia, stopnia samodzielności oraz określone są cele pracy z dzieckiem /akta kontroli str. 68-71/.

IV. Zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego

1. Opieka i wychowanie

Ustalono, że w roku 2018 do świetlicy zapisanych było łącznie 43 dzieci, natomiast w roku 2019 r. łącznie 29 dzieci. Świetlica zapewniała od poniedziałku do piątku zorganizowaną opiekę w godzinach popołudniowych, natomiast w czasie ferii zimowych i wakacji już od godzin porannych. W trakcie zajęć podejmowano wobec dzieci różnorodne oddziaływania wychowawcze realizowane m.in. poprzez przybliżanie dzieciom zasad dobrego zachowania, umożliwienie im nabywania i rozwijania umiejętności społecznych, naukę samodzielności i samoobsługi, propagowanie zdrowego stylu życia i dbałości o środowisko naturalne, naukę współpracy w grupie, naukę organizacji pracy i zarządzania czasem, naukę szacunku wobec osób starszych (współpraca z Klubem Seniora), profilaktykę uzależnień oraz przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocowym.

Na podstawie analizy *dziennika zajęć* stwierdzono, że opiekę nad dziećmi sprawowano zgodnie z zasadą określoną w art. 28 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie, przebywało nie więcej niż 15 dzieci.

Kontrolowana jednostka nie zapewniała dzieciom wyżywienia, jednakże, w ramach warsztatów kulinarnych, przygotowywano posiłki z produktów przyniesionych przez dzieci.

Kontrolujący przeprowadzili rozmowy z dziećmi uczęszczającymi do świetlicy, z których wynika, że chętnie spędzali w niej czas, podobały im się prowadzone w niej zajęcia oraz lubili prowadzących je wychowawców.

2. Pomoc w nauce

Ustalono, że wychowawcy udzielali dzieciom pomocy w nauce w formie: wsparcia w odrabianiu prac domowych, pomocy w opanowaniu materiału szkolnego, przygotowywaniu projektów szkolnych oraz zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z poszczególnych przedmiotów, w zależności od występujących potrzeb. Dzieci podczas rozmów z kontrolującymi potwierdziły, że miały możliwość korzystania z tego typu pomocy na terenie placówki.

3. Organizacja czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań

Na podstawie informacji przekazanych przez Kierownika oraz analizy dokumentacji ustalono, że placówka oferowała wychowankom różnorodne formy spędzania czasu wolnego.

Wychowawcy prowadzili m.in. zajęcia: plastyczne, z elementami arteterapii, muzyczne, relaksacyjne, warsztaty kulinarne, zajęcia z języka angielskiego, zajęcia ruchowe, w tym organizowane także na świeżym powietrzu – na pobliskim boisku, placu zabaw i w parku. W świetlicy prowadzono także zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym, a także organizowano różne imprezy okolicznościowe związane m.in. z obchodami Dnia Matki, Dnia Dziecka, Dnia Edukacji Narodowej, Dnia Kobiet, Świąt Bożego Narodzenia, Andrzejek itp. Dzieci uczestniczyły także we wspólnych działaniach podejmowanych z Klubem Seniora oraz

innymi uczestnikami zajęć w innych świetlicach i klubach (wspólne festyny, działania charytatywne, wycieczki).

Kontrolowana jednostka umożliwiała wychowankom także uczestnictwo w różnego rodzaju zajęciach poza placówką. Dzieci brały udział w wycieczkach pieszych organizowanych na terenie Elbląga, wyjściach na basen, do kina, na lody, a także wyjazdach takich jak m.in.: wycieczka do Faktorii Szlaku Bursztynowego w Pruszczu Gdańskim, Kadyn, Zagrody Edukacyjnej Ziołowy Dzbanek w Sapach, Bażantarni, Parku Trampolin w Gdańsku.

W okresie wakacji dzieci uczestniczyły także w koloniach letnich.

4. Działania podejmowane przez placówkę w ramach współpracy z rodzicami lub opiekunami dziecka i innymi podmiotami

Z przekazanych przez Kierownika informacji wynika, że wychowawcy współpracowali z rodzicami bądź opiekunami dziecka, którzy wyrażali taką chęć. Rodzice części dzieci, pomimo usilnych starań ze strony kadry świetlicy, byli niechętni do podejmowania współpracy. Rodziców zapraszano na organizowane w placówce imprezy okolicznościowe i warsztaty. W ramach projektu pn. „Rodzina Miśków” (projekt dotyczący wykorzystania przytulanki w pracy terapeutycznej z dziećmi, w szczególności ze środowisk, w których występuje problem uzależnień) zrealizowane zostały w roku 2018 r. trzy spotkania z rodzicami. W bieżącym roku realizowane będą kolejne spotkania z tego cyklu.

Kontrolowana jednostka ściśle współpracowała z Osiedlowym Zespołem Społeczno-Kulturalnym „Jar” w Elblągu, w budynku którego ma swoją siedzibę oraz Klubem Seniora działającym w tym samym budynku. Wspólnie podejmowano różnorodne działania np. wspólne wyjazdy, warsztaty, uroczystości.

Pracownicy kontrolowanej jednostki współpracowali także z placówkami oświatowymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Elblągu.

V. Inne usługi świadczone przez placówkę oraz inne formy działalności prowadzone przez placówkę.

Kontrolowana jednostka nie prowadziła innych form działalności poza opisanymi powyżej.

VI. Warunki lokalowe

Świetlica ma swoją siedzibę w budynku Osiedlowego Zespołu Społeczno-Kulturalnego „Jar” w Elblągu przy ul. Tuwima 4. Na podstawie umowy użyczenia zawartej w dniu 31.12.2016 r. ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Nad Jarem” w Elblągu, kontrolowana jednostka zajmuje jedno pomieszczenie /**akta kontroli str. 72-73**/. Pomieszczenie to wyposażone było w stoły, krzesła, szafy, w których przechowywane były sprzęty i materiały niezbędne do prowadzenia zajęć. W trakcie oględzin pomieszczenia zespół inspektorów stwierdził, że placówka dysponowała materiałami plastycznymi, sprzętem sportowym, zabawkami, grami planszowymi, książkami. Ponadto w pomieszczeniu znajdował się sprzęt muzyczny, telewizor oraz konsola do gier – Xbox, pufy, przeznaczone do odpoczynku.

Ponadto placówka miała zapewnioną możliwość korzystania także z innych pomieszczeń znajdujących się w budynku tj.:

- łazienki z WC,
- kuchni, wyposażonej w sprzęty niezbędne do przygotowywania różnorodnych posiłków, w której realizowano zajęcia kulinarne z dziećmi,

- pracowni plastycznej, wyposażonej w duży stół, stoły do grafiki komputerowej, piec ceramiczny, materiały plastyczne, w której realizowano zajęcia plastyczne i ceramiczne z dziećmi,
- sali, wyposażonej w duży stół, w której dzieci spożywały przygotowane w czasie zajęć kulinarnych posiłki,
- sali gimnastycznej, w której odbywały się zajęcia ruchowe oraz organizowano spotkania okolicznościowe,
- sali ze stołem do gry w bilard,
- kafejki komputerowej, wyposażonej w komputery z dostępem do Internetu.

Przy świetlicy znajduje się osiedlowy plac zabaw oraz boisko, na których organizowano gry i zabawy ruchowe oraz zajęcia sportowe.

Zespół inspektorów nie wniósł uwag do wyposażenia i stanu higienicznego pomieszczeń.

W związku z faktem, iż placówka powstała przed 5 września 2015 roku, nie podlegała ocenie pod kątem spełniania wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz.U. 2015 poz. 1630).

Uwagi i wnioski:

Mając na względzie pozytywne wyniki ustaleń kontroli oraz opinie dzieci uczęszczających do placówki na temat jej funkcjonowania nie wnosi się uwag i rekomenduje dalsze utrzymanie wysokiej jakości usług i działań na rzecz wsparcia dzieci i ich rodzin.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.).

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Joanna Jabłonka-Kastrau

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
 Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
 w Olsztynie

Stella Maścianica – główny specjalista
 Iwona Czmochowska – główny specjalista